

STANDARDUL INTERNAȚIONAL DE AUDIT 545**AUDITUL EVALUĂRILOR ȘI PREZENTĂRILOR DE INFORMAȚII PRIVIND
VALOAREA JUSTĂ****CUPRINS**

	Paragraf
Introducere	1-9
Înțelegerea procesului, din cadrul entității, privind determinarea evaluărilor și prezentărilor de informații despre valoarea justă și a procedurilor relevante de control, și privind evaluarea riscurilor	10-16
Evaluarea gradului de adecvare a evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă	17-28
Utilizarea unui expert	29-32
Testarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă efectuate de entitate	33-55
Prezentări de informații privind valoarea justă	56-60
Evaluarea rezultatelor procedurilor de audit	61-62
Declarațiile conducerii	63-64
Comunicarea cu cei însărcinați cu governanța	65
Data intrării în vigoare	66
Anexă: Evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă în baza unor cadre diferite de raportare financiară	

Standardele Internaționale de Audit (ISA) urmează a se aplica în auditul situațiilor financiare. De asemenea, ISA urmează a se aplica, adaptate după caz, auditului altor informații și servicii conexe.

ISA conțin principiile de bază și procedurile esențiale (identificate după fontul literei cu care sunt tipărite, și anume, caractere aldine), precum și recomandările aferente sub forma materialelor explicative și a altor materiale. Principiile de bază și procedurile esențiale trebuie să fie interpretate în contextul materialelor explicative, și al altor materiale care oferă îndrumări privind modul de aplicare.

Pentru înțelegerea și aplicarea principiilor de bază și a procedurilor esențiale, precum și a recomandărilor aferente trebuie să se ia în considerare întregul text al standardului, incluzându-se și materialele explicative și celelalte materiale conținute în standard, și nu doar textul tipărit cu caractere aldine.

În situații excepționale, un auditor financiar poate considera necesară abaterea de la standard, cu scopul de a realiza mai eficient obiectivul angajamentului. Când apar astfel de situații, contabilul profesionist trebuie să fie pregătit să justifice această abatere.

ISA trebuie să se aplice doar aspectelor semnificative.

Perspectiva Sectorului Public (PSP) emisă de Comitetul pentru Sectorul Public al Federației Internaționale a Contabililor este stabilită la sfârșitul fiecărui ISA. Când nu este adăugată nici o PSP, ISA se aplică sectorului public sub toate aspectele semnificative.

Introducere

1. Scopul acestui ISA este de a stabili reguli și oferi recomandări asupra auditului evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă, conținute în situațiile financiare. În particular, prezentul ISA abordează considerente de audit referitoare la evaluarea, prezentarea și prezentarea de informații despre activele, datoriile semnificative și componentele specifice de capital propriu prezentate la valoarea justă în situațiile financiare. Evaluările la valoarea justă ale activelor, datoriilor și componentelor de capital propriu pot decurge atât ca urmare a înregistrării inițiale a tranzacțiilor cât și ca urmare a modificărilor ulterioare ale valorii. Modificările evaluărilor la valoarea justă care apar în timp pot fi tratate în diferite feluri în baza unor cadre diferite de raportare financiară. De exemplu, anumite cadre de raportare financiară pot cere ca astfel de modificări să fie reflectate direct în contul de capital propriu, în timp ce altele pot cere reflectarea lor în venituri.
2. Deși acest ISA oferă instrucțiuni privind auditul evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă, probele obținute din alte proceduri de audit pot fi și ele relevante pentru evaluarea și prezentarea informațiilor privind valoarea justă. De exemplu, procedurile de inspecție pentru verificarea existenței unui activ evaluat la valoarea justă pot genera și probe relevante despre valoarea sa (cum ar fi starea fizică a unei investiții imobiliare).
3. **Auditorul trebuie să obțină suficiente probe de audit adecvate că evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă sunt în conformitate cu cadrul identificat de raportare financiară al entității.**
4. Conducerea este responsabilă cu efectuarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă, incluse în situațiile financiare. Ca parte a îndeplinirii responsabilității sale, conducerea trebuie să constituie un proces de raportare contabilă și financiară pentru determinarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă, să selecteze metode adecvate de evaluare, să identifice și susțină în mod adecvat orice ipoteză semnificativă utilizată, să pregătească evaluarea și să se asigure că prezentarea și prezentarea de informații privind evaluările la valoarea justă sun în conformitate cu cadrul identificat de raportare financiară al entității.
5. Multe evaluări bazate pe estimări, inclusiv evaluările la valoarea justă, sunt inerent imprecise. În cazul evaluărilor la valoarea justă, în special cele care nu implică fluxuri de numerar contractuale sau pentru care nu sunt disponibile informații de piață atunci când se efectuează estimarea, estimările de valoare justă deseori implică incertitudine în ce privește atât valoarea cât și momentul apariției fluxurilor de numerar viitoare. Evaluările la valoarea justă se pot baza și pe ipoteze despre condiții, tranzacții sau evenimente viitoare ale căror rezultat este incert și de aceea vor fi supuse modificărilor în timp. Luarea în considerare de către auditor a unor astfel de ipoteze se bazează pe informațiile cunoscute de auditor la data efectuării auditului el nefiind responsabil de previzionarea condițiilor, tranzacțiilor sau evenimentelor viitoare care, dacă ar fi fost cunoscute la data efectuării auditului, ar fi putut avea un efect semnificativ asupra ipotezelor conducerii care au stat la baza evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă. Ipotezele utilizate în evaluările la valoarea justă sunt similare ca natură cu cele necesare la efectuarea altor estimări contabile. ISA 540 „Auditul estimărilor contabile” oferă instrucțiuni privind auditul estimărilor contabile. Totuși, acest ISA abordează considerente similare celor din ISA 540 precum și altele în contextul specific al evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă în conformitate cu un cadru identificat de raportare financiară.

6. Diferite cadre de raportare financiară cer sau permit o varietate de evaluări și prezentări de informații privind valoarea justă în situațiile financiare. De asemenea ele diferă și în ce privește nivelul instrucțiunilor pe care le oferă cu privire la baza de evaluare a activelor și datoriilor sau altor prezentări de informații aferente. Anumite cadre de raportare financiară oferă instrucțiuni prescriptive, altele instrucțiuni generale, iar altele nu oferă deloc instrucțiuni. În plus, există și anumite practici de evaluare și prezentare de informații pentru valoarea justă, specifice sectorului de activitate. Deși acest ISA cuprinde instrucțiuni cu privire la auditul evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă, el nu abordează tipuri specifice de active sau datorii, tranzacții ori practici specifice sectorului de activitate. În anexa la acest standard se discută despre evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă în baza unor cadre diferite de raportare financiară și despre prevalența evaluărilor la valoarea justă, inclusiv faptul că pot exista diferite definiții ale „valorii juste” după astfel de cadre. De exemplu, Standardul Internațional de Contabilitate (IAS) 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” definește valoarea justă ca „valoarea la care un activ poate fi schimbat, sau o datorie stinsă, între părți aflate în cunoștință de cauză și doritoare, într-o tranzacție încheiată în condiții obiective”.
7. În majoritatea cadrelor de raportare financiară, la baza conceptului de evaluare la valoarea justă stă ipoteza că entitatea are o activitate continuă, fără a exista intenția sau nevoia lichidării, reducerii semnificative a amplexului activității sale sau încheierii unei tranzacții în condiții nefavorabile. De aceea, în acest caz, valoarea justă nu va fi valoarea pe care entitatea ar primi-o sau plăti-o într-o tranzacție fortuită, lichidare involuntară sau vânzare forțată de împrejurări. Totuși, entitatea s-ar putea să fie nevoită să țină cont de situația sa economică sau operațională curentă la determinarea valorii juste a activelor și datoriilor sale dacă acest lucru este cerut sau îngăduit de cadrul său de raportare financiară iar un astfel de cadru s-ar putea să prevadă sau nu modul în care entitatea să procedeze. De exemplu, planul conducerii de a vinde un activ pe o bază accelerată în vederea îndeplinirii unor obiective specifice de activitate poate fi relevant pentru determinarea valorii juste a acelui activ.
8. Calcularea valorii juste poate fi relativ simplă pentru anumite active sau datorii, de exemplu, activele cumpărate sau vândute pe piețe active și deschise care oferă informații ușor de obținut și credibile asupra prețurilor la care au loc schimburile efectiv. Calcularea valorii juste pentru alte active sau datorii poate fi mai complexă. Un anumit activ s-ar putea să dispună de o piață activă sau să posede caracteristici care să facă necesară estimarea valorii sale juste de către conducere (de exemplu, o investiție imobiliară sau un instrument financiar derivat complex). Estimarea valorii juste se poate realiza prin intermediul utilizării modelului de evaluare (de exemplu, un model care are ca premise proiecții și actualizarea fluxurilor de numerar viitoare) sau cu ajutorul unui expert, cum ar fi un evaluator independent.
9. Incertitudinea asociată cu un element, sau lipsa datelor obiective pot face ca acesta să nu poată fi estimat rezonabil, caz în care, auditorul are în vedere dacă raportul de audit trebuie modificat pentru a fi conform cu ISA 700 „Raportul auditorului asupra situațiilor financiare”.

Înțelegerea procesului, din cadrul entității, privind determinarea evaluărilor și prezentărilor de informații despre valoarea justă și a procedurilor relevante de control, și privind evaluarea riscurilor

10. **Auditorul trebuie să ajungă să înțeleagă procesul din cadrul entității privind determinarea evaluărilor și prezentărilor de informații despre valoarea justă și procedurile relevante de control suficient pentru o abordare eficientă a auditului.**
11. Conducerea este responsabilă cu constituirea unui proces de raportare contabilă și financiară în vederea determinării evaluărilor la valoarea justă. În anumite cazuri, evaluarea valorii juste și implicit procesul constituit de conducere pentru determinarea valorii juste pot fi simple și credibile. De exemplu, conducerea ar putea apela la cotațiile de preț publicate pentru a determina valoarea justă a titlurilor tranzacționabile deținute de entitate. Anumite evaluări la valoarea justă, totuși, pot fi inerent mai complexe decât altele și implică incertitudini în privința apariției evenimentelor viitoare sau a rezultatului acestora, și implicit ipoteze care ar putea presupune utilizarea necesară a raționamentului ca parte a procesului de evaluare. Înțelegerea de către auditor a procesului de evaluare, inclusiv complexitatea sa, îl ajută să determine natura, timpul și întinderea procedurilor de audit.
12. Pentru a înțelege procesul din cadrul entității de determinare a evaluărilor și prezentărilor de informații despre valoarea justă, auditorul ia în considerare, de exemplu:
- Procedurile relevante de control asupra procesului utilizat pentru a determina evaluările la valoarea justă, inclusiv, de exemplu, controalele asupra datelor și segregării datoriilor între cei care angajează entitatea în tranzacții și cei responsabili cu efectuarea evaluărilor.
 - Pregătirea și experiența celor care determină evaluările la valoarea justă.
 - Rolul pe care tehnologia informației îl are în cadrul procesului.
 - Tipurile de conturi sau tranzacții care necesită evaluări sau prezentări de informații despre valoarea justă (de exemplu, dacă respectivele conturi apar din înregistrarea tranzacțiilor obișnuite și recurente sau dacă ele apar din tranzacții neobișnuite).
 - Măsura în care procesul se bazează pe o firmă de servicii pentru furnizarea valorilor juste sau a datelor pe care se bazează evaluările. Atunci când entitatea apelează la o firmă de servicii, auditorul respectă cerințele ISA 402 „Considerente de audit privind entitățile care utilizează firme prestatoare de servicii”.
 - Măsura în care entitatea apelează la experți pentru determinarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă (vezi paragrafele 29-32 ale acestui standard).
 - Ipotezele semnificative utilizate de conducere la determinarea valorii juste.
 - Documentația care susține ipotezele conducerii.
 - Metodele utilizate pentru elaborarea și aplicarea ipotezelor conducerii și pentru monitorizarea schimbării acelor ipoteze.
 - Integritatea controalelor asupra modificărilor și a procedurilor de securitate pentru modelele de evaluare și sistemele relevante de informații, inclusiv procesele de aprobare.
 - Controalele asupra consecvenței, oportunității și credibilității datelor utilizate în modelele de evaluare.

13. ISA 400 „Evaluarea riscurilor și controlul intern” cere auditorului să cunoască procedurile de control suficient pentru a pune la punct planul de audit. În contextul specific al acestui standard, auditorul dobândește acele cunoștințe în raport cu determinarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă făcute de entitate, în vederea planificării naturii, timpului și întinderii procedurilor de audit.
14. **După ce reușește să cunoască procesul din cadrul entității privind determinarea evaluărilor și prezentărilor de informații despre valoarea justă, auditorul trebuie să evalueze riscul inerent și de control referitor la evaluările și prezentările de informații despre valoarea justă din situațiile financiare pentru a determina natura, timpul și întinderea procedurilor de audit.**
15. Gradul în care o evaluare la valoarea justă este susceptibilă la denaturare constituie riscul inerent. În consecință, natura, timpul și întinderea procedurilor de audit va depinde de susceptibilitatea la denaturare a unei evaluări la valoarea justă și dacă procesul de determinare a evaluărilor la valoarea justă este relativ simplu sau complex.
16. ISA 400 discută despre limitele inerente ale controlului intern. Întrucât determinarea valorii juste deseori implică judecăți subiective ale conducerii, aceasta poate afecta natura procedurilor de control ce pot fi implementate. Susceptibilitatea la denaturare a evaluărilor la valoarea justă poate crește și pe măsură ce cerințele de raportare contabilă și financiară pentru evaluarea la valoarea justă devin mai complexe. Auditorul ia în considerare limitele inerente ale controlului în astfel de situații pentru evaluarea riscului de control.

Evaluarea gradului de adecvare a evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă

17. **Auditorul trebuie să verifice dacă evaluările și prezentările de informații despre valoarea justă din situațiile financiare sunt conforme cu cadrul de raportare financiară al entității.**
18. Înțelegerea de către auditor a cerințelor cadrului de raportare financiară și cunoașterea entității și sectorului de activitate, împreună cu rezultatele altor proceduri de audit, sunt utilizate pentru a verifica dacă contabilitatea activelor și datoriilor care necesită evaluare la valoarea justă este adecvată și dacă prezentările de informații despre evaluările la valoarea justă și incertitudinile semnificative legate de acestea sunt în conformitatea cu cadrul de raportare financiară al entității.
19. Evaluarea gradului de adecvare a evaluărilor la valoarea justă efectuate de entitate după cadrul său de raportare financiară și evaluarea probelor de audit depind, în parte, de cunoștințele auditorului despre natura activității entității. Acest lucru este mai cu seamă valabil dacă activul sau datoria ori metoda de evaluare este foarte complexă. De exemplu, instrumentele financiare derivate pot fi foarte complexe, cu riscul ca diferite interpretări ale modului de determinare a valorii juste să genereze concluzii diferite. Determinarea valorii juste pentru anumite elemente, de exemplu „cercetarea și dezvoltarea în curs” sau activele necorporale dobândite printr-o combinație de întreprinderi, poate implica considerente speciale care sunt afectate de natura entității și activității sale dacă astfel de considerente sunt potrivite cu cadrul de raportare financiară al entității. De asemenea, cunoștințele auditorului despre entitate, împreună cu rezultatele altor proceduri de audit pot ajuta la identificarea activelor pentru care conducerea trebuie să recunoască o depreciere utilizând evaluarea la valoarea justă în baza cadrului de raportare financiară al entității.

20. Dacă metoda de evaluare a valorii juste este prevăzută în cadrul de raportare financiară, de exemplu, obligativitatea ca valoarea justă a unui titlu tranzactionabil să fie determinată utilizând prețurile de piață cotate și nu un model de evaluare, auditorul are în vedere dacă determinarea valorii juste este consecventă cu acea metodă.
21. Anumite cadre de raportare financiară au la bază prezumția că valoarea justă a activelor sau datoriilor poate fi determinată în mod credibil ca o condiție esențială fie pentru a obliga fie pentru a permite evaluările sau prezentările de informații privind valoarea justă. În anumite cazuri, această prezumție poate fi depășită pentru activul sau datoria care nu dispun de un preț de piață cotate pe o piață activă sau pentru care alte metode de estimare rezonabilă a valorii juste sunt în mod evident nepotrivite sau nefuncționale. Dacă managementul a hotărât că prezumția de determinare credibilă a valorii juste este depășită, auditorul obține suficiente probe de audit care să susțină o astfel de hotărâre și să demonstreze că elementul este contabilizat în mod corespunzător după cadrul de raportare financiară.
22. **Auditorul trebuie să obțină probe despre intenția conducerii de a lua măsuri specifice și să ia în considerare abilitatea acestuia de a face acest lucru, dacă este relevant față de evaluările și prezentările de informații despre valoarea justă după cadrul de raportare financiară al entității.**
23. După anumite cadre de raportare financiară, intențiile conducerii cu privire la un activ sau o datorie sunt criteriile pentru determinarea cerințelor de evaluare, prezentare și prezentare de informații și a modului în care modificările valorii juste sunt raportate în situațiile financiare. După astfel de cadre de raportare financiară, intenția conducerii este importantă la determinarea gradului de adecvare a utilizării valorii juste de către entitate. Deseori conducerea documentează planurile și intențiile sale relevante pentru anumite active sau datorii iar cadrul de raportare financiară poate solicita acest lucru. Deși volumul probelor despre intenția conducerii este o problemă de raționament profesional, procedurile auditorului de regulă includ chestionarea conducerii, cu coroborarea corespunzătoare a răspunsurilor, de exemplu, prin:
- Luarea în considerare a experienței anterioare a conducerii în ducerea la îndeplinire a intențiilor sale declarate cu privire la active sau datorii.
 - Revizuirea planurilor scrise sau altor documente, inclusiv, unde este cazul, bugete, procese-verbale etc.
 - Luarea în considerare a motivelor declarate ale conducerii pentru alegerea unei anumite măsuri.
 - Luarea în considerare a capacității conducerii de a duce la îndeplinire o anumită măsură date fiind circumstanțele economice ale entității, inclusiv implicațiile angajamentelor sale contractuale.

Auditorul totodată ia în considerare capacitatea conducerii de a duce la îndeplinire o anumită măsură dacă acea capacitate este relevantă pentru utilizarea, sau scutirea de la utilizarea, evaluării la valoarea justă în baza cadrului de raportare financiară al entității.

24. **Dacă în baza cadrului de raportare financiară al entității există metode alternative pentru determinarea valorii juste, sau dacă metoda de evaluare nu este prevăzută, auditorul trebuie să verifice dacă metoda de evaluare este corespunzătoare în circumstanțele respective după cadrul de raportare financiară al entității.**

25. Pentru verificarea adecvării metodei de determinare a valorii juste în circumstanțele respective este necesară utilizarea raționamentului profesional. Dacă managementul alege o anumită metodă de evaluare dintre mai multe metode alternative prevăzute de cadrul de raportare financiară al entității, auditorul va căuta să înțeleagă raționamentul conducerii în alegerea respectivă discutând cu aceasta motivele selectării acelei metode de evaluare. Auditorul are în vedere dacă:
- (a) conducerea a evaluat suficient și aplicat corespunzător criteriile, dacă există, prevăzute în cadrul de raportare financiară pentru argumentarea metodei selectate;
 - (b) metoda de evaluare este potrivită în circumstanțele respective dată fiind natura activului sau datoriei evaluate și cadrul de raportare financiară al entității; și
 - (c) metoda de evaluare este potrivită în raport cu obiectul de activitate, sectorul de activitate și mediul în care operează entitatea.
26. Conducerea poate să fi stabilit că diferite metode de evaluare dau naștere unui interval de evaluări la valoarea justă semnificativ diferite. În astfel de cazuri, auditorul evaluează modul în care entitatea a investigat motivele acestor diferențe pentru stabilirea evaluărilor sale la valoarea justă.
27. **Auditorul trebuie să evalueze dacă metoda entității pentru evaluările sale la valoarea justă este aplicată cu consecvență.**
28. Odată ce conducerea a selectat o anumită metodă de evaluare, auditorul verifică dacă entitatea a aplicat cu consecvență acea bază (principiu) de evaluare la valoarea justă, și dacă da, dacă acea consecvență este adecvată date fiind posibilele schimbări ale mediului sau circumstanțelor care afectează entitatea, ori schimbările cerințelor cadrului de raportare financiară al entității. În cazul în care conducerea a modificat metoda de evaluare, auditorul are în vedere dacă aceasta poate demonstra în mod adecvat că noua metodă de evaluare asigură o bază mai potrivită de evaluare, sau dacă modificarea este susținută de o schimbare a cerințelor cadrului de raportare financiară al entității sau o schimbare a circumstanțelor. De exemplu, introducerea unei piețe active pentru o anumită clasă de active sau datorii poate indica faptul că utilizarea fluxurilor de numerar actualizate pentru estimarea valorii juste a acelor active sau datorii nu mai este potrivită.

Utilizarea unui expert

29. **Auditorul trebuie să determine nevoia de a utiliza un expert.** Auditorul poate poseda aptitudinile și cunoștințele necesare pentru planificarea și executarea procedurilor de audit referitoare la valoarea justă sau poate hotărî să apeleze la un expert. Pentru a lua o astfel de hotărâre, auditorul ia în considerare aspectele discutate la paragraful 7 al ISA 620.
30. Dacă este planificată utilizarea unui astfel de expert, auditorul obține suficiente probe de audit corespunzătoare că activitatea expertului este adecvată în raport cu scopul auditului și respectă cerințele ISA 620.
31. Dacă planifică să apeleze la un expert, auditorul are în vedere dacă înțelegerea de către expert a definiției valorii juste și a metodei pe care acesta o va utiliza pentru a determina valoarea justă sunt consecvente cu cea a conducerii și cu cerințele cadrului de raportare financiară. De exemplu, metoda folosită de un expert pentru estimarea valorii juste a unui bun imobiliar sau a unui instrument derivat complex, ori

metodologiile actuariale elaborate pentru estimarea valorii juste a obligațiilor din asigurare, creanțelor din reasigurare și altor elemente similare pot să nu fie consecvente față de principiile de evaluare ale cadrului de raportare financiară. Așadar, auditorul ia în considerare astfel de aspecte, deseori discutând, oferind sau revizuiind instrucțiunile date expertului, sau atunci când citește raportul acestuia.

32. Conform ISA 620, auditorul verifică dacă rezultatele activității expertului sunt adecvate ca probe de audit. Deși expertul este responsabil să verifice dacă ipotezele sunt rezonabile iar metodele folosite și aplicarea lor sunt adecvate, auditorul trebuie să cunoască ipotezele semnificative și metodele utilizate și verifică dacă ele sunt adecvate, complete și rezonabile, în temeiul cunoștințelor sale despre entitate și al rezultatelor altor proceduri de audit. Auditorul deseori ia în considerare aceste aspecte discutându-le cu expertul. În paragrafele 39 la 49 se discută despre evaluarea de către auditor a ipotezelor semnificative utilizate de conducere, inclusiv cele de care conducerea a ținut seama în baza rezultatelor activității expertului.

Testarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă efectuate de entitate

33. Pe baza evaluării riscului inerent și de control, auditorul trebuie să testeze evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă ale entității.
34. Datorită intervalului larg de posibile evaluări la valoarea justă, de la relativ simple la complexe, procedurile de audit planificate ale auditorului pot varia semnificativ ca natură, timp și întindere. De exemplu, testele detaliate ale evaluărilor la valoarea justă pot implica (a) testarea ipotezelor semnificative ale conducerii, a modelului de evaluare și a datelor luate în calcul (vezi paragrafele 39-49), (b) efectuarea de estimări independente ale valorii juste în vederea coroborării cu evaluarea la valoarea justă (vezi paragraful 52), sau (c) analizarea efectului evenimentelor ulterioare asupra evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă (vezi paragrafele 53-55).
35. Existența cotațiilor de preț publicate pe o piață activă de regulă constituie cea mai bună dovadă a valorii juste. Totuși, anumite evaluări ale valorii juste sunt inerent mai complexe decât altele. Această complexitate apare fie datorită naturii elementului supus evaluării la valoarea justă fie datorită metodei de evaluare cerute de cadrul de raportare financiară sau selectate de conducere. De exemplu, în absența prețurilor cotate pe o piață activă, anumite cadre de raportare financiară permit estimarea valorii juste pe baza unui principiu alternativ cum ar fi analiza fluxurilor de numerar actualizate sau modelul tranzacțiilor comparative. Evaluările complexe la valoarea justă în mod normal sunt caracterizate de o incertitudine mai mare privind credibilitatea procesului de evaluare. Această incertitudine mai mare poate fi rezultatul:
- Duratei perioadei prognozate.
 - Numărului de ipoteze semnificative și complexe asociate procesului.
 - Gradului mai mare de subiectivitate asociat ipotezelor și factorilor utilizați în cadrul procesului.
 - Gradului mai mare de incertitudine asociat apariției viitoare sau rezultatului viitor al evenimentelor care stau la baza ipotezelor folosite.
 - Lipsei datelor obiective atunci când se utilizează factori foarte subiectivi.

36. Înțelegerea de către auditor a procesului de evaluare, inclusiv complexitatea sa, contribuie la stabilirea de către auditor a riscului de nedetectare și implicit a naturii, timpului și întinderii procedurilor de audit. Ceea ce urmează reprezintă exemple de considerente la elaborarea procedurilor de audit:

- Utilizarea unei cotații de preț pentru testarea evaluării poate necesita o înțelegere a circumstanțelor în care s-a obținut cotația. De exemplu, dacă sunt deținute în scopuri investiționale titluri cotate, evaluarea la prețul de piață listat poate necesita o ajustare după cadrul de raportare financiară al entității dacă pachetul este semnificativ sau este supus unor restricții legate de posibilitatea de a fi vândute.
- Atunci când utilizează probe furnizate de o terță-partea, auditorul ține seama de credibilitatea acestora. De exemplu, dacă se obțin informații prin intermediul confirmărilor externe, auditorul ia în considerare competența, independența, autoritatea de a răspunde, cunoștințele despre aspectul ce se caută a fi confirmat și obiectivitatea destinatarului confirmării pentru a fi mulțumit de credibilitatea probelor. Întinderea unor astfel de proceduri variază în funcție de riscul de audit asociat evaluărilor la valoarea justă. În acest sens auditorul respectă ISA 505 „Confirmări externe”.
- Probe care să susțină evaluările la valoarea justă, de exemplu, evaluarea făcută de un evaluator independent, pot fi obținute la o dată care nu coincide cu data la care entitatea este obligată să evalueze și raporteze acele informații în situațiile sale financiare. În astfel de cazuri, auditorul obține probe privind luarea în considerare de către conducere a efectului evenimentelor, tranzacțiilor și schimbării circumstanțelor apărute între data evaluării la valoarea justă și data de raportare.
- Deseori se constituie garanții pentru anumite tipuri de investiții în titluri de datorie care fie trebuie evaluate la valoarea justă fie sunt evaluate pentru posibile deprecieri. Dacă garanțiile constituie un factor important în determinarea valorii juste a investiției sau determinarea valorii sale contabile, auditorul obține suficiente probe de audit adecvate privind existența, valoarea, drepturile și accesul sau transferabilitatea unor astfel de garanții, inclusiv respectarea condițiilor de publicitate, și are în vedere dacă s-au făcut prezentările de informații despre garanții, cerute de cadrul de raportare financiară al entității.
- În anumite situații, proceduri suplimentare, cum ar fi inspectarea unui activ de către auditor, pot fi necesare pentru a obține suficiente probe de audit despre adecvarea unei evaluări la valoarea justă. De exemplu, inspectarea unei investiții imobiliare poate fi necesară pentru a obține informații despre starea fizică curentă a activului, relevante pentru valoarea sa justă, ori inspectarea unui titlu de valoare poate releva o restricție asupra posibilității sale de vânzare care poate afecta valoarea sa.

Testarea ipotezelor semnificative ale conducerii, a modelului de evaluare și a datelor de bază

37. Înțelegerea de către auditor a credibilității procesului utilizat de conducere pentru determinarea valorii juste este un element important în argumentarea valorilor rezultate și de aceea afectează natura, timpul și întinderea procedurilor de audit. Un proces credibil de determinare a valorii juste este unul care asigură o consecvență

rezonabilă a evaluării, și unde este cazul, a prezentării și prezentării informațiilor despre valoarea justă atunci când este utilizat în circumstanțe similare. Atunci când testează evaluările și prezentările de informații despre valoarea justă ale entității, auditorul verifică dacă:

- (a) ipotezele utilizate de conducere sunt rezonabile;
- (b) valoarea justă a fost determinată cu ajutorul unui model corespunzător, dacă este cazul;
- (c) conducerea a folosit informații relevante care putea fi obținute în mod rezonabil la acea dată.

38. Tehnicile de estimare și ipotezele precum și luarea în considerare și compararea de către auditor a evaluărilor la valoarea justă din perioadele precedente, dacă este cazul, cu rezultatele obținute în perioada curentă pot furniza dovezi despre credibilitatea procesului utilizat de conducere. Totuși, auditorul verifică și dacă astfel de abateri nu rezultă din modificări ale circumstanțelor economice.
39. Acolo unde este cazul, auditorul trebuie să evalueze ipotezele semnificative utilizate de conducere la determinarea valorilor juste, luate individual sau în ansamblu, asigură o bază rezonabilă pentru evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă din situațiile financiare ale entității.
40. Este necesar ca managementul să elaboreze ipoteze, inclusiv cele bazate pe rezultatele activității unui expert, pentru a efectua evaluări la valoarea justă. În acest scop, ipotezele conducerii includ și pe cele elaborate sub îndrumarea celor însărcinați cu guvernarea. Ipotezele sunt componente ale metodelor mai complexe de evaluare, de exemplu metodele care folosesc o combinație de estimări ale fluxurilor viitoare de numerar așteptate și estimări ale valorilor activelor sau datoriilor, actualizate. Auditorii acordă o atenție specială ipotezelor semnificative care stau la baza unei metode de evaluare și evaluează dacă ipotezele respective sunt rezonabile. Pentru a constitui o bază rezonabilă pentru evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă, ipotezele trebuie să fie relevante, credibile, neutre, inteligibile și complete. Paragraful 45 al ISA 100 „Angajamente de certificare” descrie amănunțit aceste caracteristici.
41. Ipotezele concrete vor varia în funcție de caracteristicile activului sau datoriei supuse evaluării și metoda de evaluare folosită (ex: costul de înlocuire, valoarea de piață sau un model bazat pe venituri). De exemplu, atunci când se folosește metoda de evaluare a fluxurilor de numerar actualizate (model bazat pe venituri), vor exista ipoteze cu privire la nivelul fluxurilor de numerar, perioada de timp utilizată în analiză și rata de actualizare.
42. Ipotezele sunt de regulă susținute de diferite tipuri de probe din surse interne și externe care oferă argumente obiective pentru ipotezele folosite. Auditorul evaluează sursa și credibilitatea probelor care susțin ipotezele conducerii, și inclusiv va lua în considerare ipotezele în lumina informațiilor istorice și va evalua dacă ele se bazează pe planuri care să poată fi duse la îndeplinire de entitate.
43. Procedurile de audit care se ocupă cu ipotezele conducerii sunt realizate în contextul auditului situațiilor financiare ale entității. Obiectivul procedurilor de audit nu este de aceea menit să obțină suficiente probe de audit în vederea exprimării unei opinii asupra ipotezelor. În schimb, auditorul aplică procedurile pentru a vedea dacă

ipotezele oferă o bază rezonabilă pentru determinarea valorilor juste în contextul unui audit al situațiilor financiare luate în ansamblu.

44. Identificarea ipotezelor care par să fie semnificative pentru calculul valorii juste necesită exercitarea raționamentului profesional de către conducere. Auditorul își concentrează atenția pe ipotezele semnificative. În general, ipotezele semnificative acoperă aspecte care afectează semnificativ evaluarea la valoarea justă și pot include pe cele care sunt:
- (a) senzitive la variația sau incertitudinea privind valoarea sau natura. De exemplu, ipotezele despre rata dobânzii pe termen scurt pot fi mai puțin susceptibile la variații semnificative comparativ cu ipotezele despre rata dobânzii pe termen lung;
 - (b) susceptibile la o aplicare greșită sau subiectivism.
45. Auditorul ia în considerare sensibilitatea evaluării față de modificarea ipotezelor semnificative, inclusiv condițiile de piață care pot afecta valoarea. Dacă este cazul, auditorul încurajează conducerea să utilizeze tehnici cum ar fi analiza sensibilității în vederea identificării ipotezelor deosebit de senzitive. În absența unei astfel de analize manageriale, auditorul are în vedere dacă să utilizeze astfel de tehnici sau nu. Auditorul ia de asemenea în considerare dacă incertitudinea asociată cu evaluarea la valoarea justă, sau lipsa datelor obiective pot face imposibilă estimarea rezonabilă în baza cadrului de raportare financiară al entității. (vezi paragraful 9).
46. Luarea în considerare a faptului dacă ipotezele oferă o bază rezonabilă pentru evaluările la valoarea justă se referă la întreg setul de ipoteze dar și la fiecare ipoteză individual. Ipotezele sunt frecvent interdependente și de aceea, nevoia de a fi consecvent pe plan intern. O ipoteză care poate părea rezonabilă atunci când este judecată izolat s-ar putea să nu fie la fel dacă este utilizată împreună cu alte ipoteze. Auditorul verifică dacă managementul a identificat ipotezele semnificative și factorii care influențează determinarea valorii juste.
47. Ipotezele pe care se bazează evaluările la valoarea justă (de exemplu, rata de actualizare utilizată pentru calcularea valorii prezente a fluxurilor viitoare de numerar) de obicei vor reflecta ceea ce conducerea se așteaptă să devină realizarea anumitor obiective și strategii. Pentru a fi rezonabile astfel de ipoteze, individual și per ansamblu, de asemenea trebuie să fie realiste și consecvente față de:
- (a) mediul economic general și circumstanțele economice ale entității;
 - (b) planurile entității;
 - (c) ipotezele exprimate în perioadele precedente, dacă este cazul
 - (d) experiența anterioară și situațiile cu care s-a confruntat entitatea în măsura în care sunt aplicabile acum;
 - (e) alte aspecte referitoare la situațiile financiare, de exemplu, ipotezele utilizate de conducere pentru calcularea estimărilor conturilor din situațiile financiare altele decât cele referitoare la evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă; și
 - (f) dacă este cazul, riscul asociat fluxurilor de numerar, inclusiv variabilitatea potențială a fluxurilor de numerar și efectul aferent asupra ratei de actualizare.

Atunci când ipotezele reflectă intenția conducerii și capacitatea de a duce la îndeplinire anumite măsuri, auditorul are în vedere dacă acestea sunt în concordanță cu planurile și experiența anterioară a entității (vezi paragrafele 22 și 23).

48. În cazul în care conducerea se bazează pe informații financiare istorice pentru formularea ipotezelor, auditorul are în vedere măsura în care o astfel de decizie este justificată. Totuși, informațiile istorice s-ar putea să nu fie reprezentative pentru condițiile sau evenimentele viitoare, de exemplu, dacă managementul intenționează să se angajeze în activități noi sau circumstanțele se modifică.
49. Pentru elementele evaluate de entitate cu ajutorul unui model de evaluare, auditorul nu trebuie să înlocuiască raționamentul conducerii entității cu cel al său. În schimb, auditorul analizează modelul și verifică dacă acesta este adecvat iar ipotezele utilizate sunt rezonabile. De exemplu, s-ar putea să nu fie potrivită utilizarea metodei fluxurilor de numerar actualizate pentru evaluarea unei investiții în acțiunile unei întreprinderi recent înființate dacă nu există venituri curente pe care să se bazeze estimarea rezultatelor sau fluxurilor de numerar viitoare.
50. **Auditorul trebuie să testeze datele utilizate pentru efectuarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă și să verifice dacă evaluările au fost determinate corespunzător pe baza acelor date și a ipotezelor conducerii.**
51. Auditorul verifică dacă datele pe care se bazează evaluările la valoarea justă, inclusiv datele utilizate de expert, sunt exacte, complete și relevante; și dacă evaluările la valoarea justă au fost corespunzător determinate cu ajutorul acelor date și al ipotezelor conducerii. Testele auditorului pot include de asemenea și, de exemplu, proceduri precum verificarea sursei datelor, reefectuarea calculelor matematice și analizarea informațiilor din punct de vedere al consecvenței interne, inclusiv dacă astfel de informații sunt în concordanță cu intenția conducerii de a duce la îndeplinire anumite acțiuni discutate în paragrafele 22 și 23.

Efectuarea de estimări independente ale valorii juste în scopuri coroborative

52. Auditorul poate face o estimare independentă a valorii juste (de exemplu, prin utilizarea unui model elaborat de auditor) în vederea coroborării cu evaluarea valorii juste efectuate de entitate. Atunci când efectuează o estimare independentă folosind ipotezele conducerii, auditorul evaluează ipotezele respective după cum s-a discutat în paragrafele 39 la 49. În loc să folosească ipotezele conducerii, auditorul poate elabora ipoteze separat pentru a face o comparație cu evaluările la valoarea justă efectuate de conducere. În această situație, auditorul totuși trebuie să cunoască ipotezele conducerii. Auditorul se folosește de aceasta pentru a se asigura că modelul său ia în considerare variabilele semnificative și pentru a evalua diferențele semnificative față de estimarea conducerii. De asemenea auditorul testează datele utilizate pentru efectuarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă după cum s-a discutat în paragrafele 50 și 51. Auditorul ține cont de ISA 520 „Proceduri analitice” pentru aplicarea acestor proceduri în cursul auditului.

Evenimente ulterioare

53. **Auditorul trebuie să ia în considerare efectul evenimentelor ulterioare asupra evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă din situațiile financiare.**
54. Tranzacțiile și evenimentele care au loc după finele perioadei înainte de finalizarea auditului, pot genera probe corespunzătoare de audit privind evaluările la valoarea

justă efectuate de conducere. De exemplu, lichidarea unei investiții imobiliare la scurt timp după finele perioadei poate genera probe de audit referitoare la evaluarea la valoarea justă.

55. În perioada de după închiderea exercițiului financiar, totuși, circumstanțele care existau la finele perioadei se pot schimba. Informațiile despre valoarea justă de după finele perioadei pot reflecta evenimente care apar după finele perioadei și nu circumstanțele existente la data bilanțului. De exemplu, prețurile titlurilor activ tranzacționate care se modifică după finele perioadei de regulă nu constituie probe adecvate de audit privind valoarea titlurilor existente la finele perioadei. Auditorul respectă ISA 560 „Evenimente ulterioare” atunci când evaluează probele de audit referitoare la astfel de evenimente.

Prezentări de informații privind valoarea justă

56. **Auditorul trebuie să verifice dacă prezentările de informații despre valoarea justă făcute de entitate sunt în concordanță cu cadrul de raportare financiară al acesteia.**

57. Prezentarea informațiilor despre valoarea justă reprezintă un aspect important al situațiilor financiare pentru multe cadre de raportare financiară. Deseori, prezentarea informațiilor despre valoarea justă este cerută datorită relevanței față de utilizatori în evaluarea performanțelor și poziției financiare ale unei entități. Pe lângă informațiile privind valoarea justă cerute de cadrul de raportare financiară, anumite entități prezintă facultativ informații suplimentare despre valoarea justă în notele la situațiile financiare.

58. Pentru auditarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă cuprinse în notele la situațiile financiare, fie cerute de cadrul de raportare financiară fie prezentate facultativ, auditorul de regulă parcurge în esență aceleași tipuri de proceduri de audit ca cele utilizate pentru auditarea evaluărilor la valoarea justă recunoscute în situațiile financiare. Auditorul va obține suficiente probe de audit care să dovedească faptul că principiile de evaluare sunt conforme cu cadrul de raportare financiară al entității, sunt aplicate cu consecvență și că metoda de estimare și ipotezele semnificative utilizate sunt corespunzător prezentate în concordanță cu cadrul de raportare financiară al entității. Auditorul are în vedere și dacă informațiile facultative ar putea fi nepotrivite în contextul situațiilor financiare. De exemplu, conducerea poate prezenta valoarea curentă de vânzare a unui activ fără să menționeze că restricțiile semnificative din contract fac imposibilă vânzarea în viitorul imediat.

59. Auditorul verifică dacă entitatea a făcut prezentările de informații despre valoarea justă cerute de cadrul de raportare financiară. Dacă un element conține un grad înalt de incertitudine privind evaluarea, auditorul verifică dacă prezentările sunt suficiente pentru informarea utilizatorilor cu privire la o astfel de incertitudine. De exemplu, auditorul ar putea evalua dacă prezentările de informații despre un interval de valori, și ipotezele utilizate la determinarea intervalului, în cadrul căruia se consideră în mod rezonabil că se situează valoarea justă, sunt în concordanță cu cadrul de raportare financiară al entității, atunci când conducerea consideră că prezentarea unei valori singulare nu este adecvată. Dacă este cazul, auditorul poate avea în vedere și dacă entitatea a respectat cerințele contabile și de prezentare referitoare la modificarea metodei de evaluare utilizate pentru evaluarea valorii juste.

60. Dacă prezentarea informațiilor despre valoarea justă după cadrul de raportare financiară aplicabil este omisă pentru că nu este posibilă determinarea valorii juste cu

suficientă credibilitate, auditorul evaluează adecvarea prezentărilor de informații necesare în acele circumstanțe. Dacă entitatea nu a prezentat în mod corespunzător informațiile despre valoarea justă cerute de cadrul de raportare financiară, auditorul verifică dacă situațiile financiare sunt semnificativ denaturate prin abaterea de la cadrul de raportare financiară.

Evaluarea rezultatelor procedurilor de audit

61. **Pentru a vedea în final dacă evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă din situațiile financiare sunt în concordanță cu cadrul de raportare financiară al entității, auditorul trebuie să evalueze suficiența și adecvarea probelor de audit obținute precum și consecvența acelor probe față de alte probe obținute și evaluate în cursul auditului.**
62. Atunci când verifică dacă evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă din situațiile financiare sunt în concordanță cu cadrul de raportare financiară al entității, auditorul evaluează consecvența informațiilor și probelor de audit obținute în cursul auditului evaluărilor la valoarea justă față de alte probe de audit obținute în cursul auditului, în contextul ansamblului situațiilor financiare. De exemplu, auditorul are în vedere dacă există sau ar trebui să existe o relație sau corelație între ratele de dobândă utilizate la actualizarea fluxurilor de numerar estimate pentru determinarea valorii juste a unei investiții imobiliare și ratele de dobândă pe care entitatea le plătește în prezent la creditul pentru achiziționarea aceluiași imobil.

Declarațiile conducerii

63. **Auditorul trebuie să obțină declarații scrise de la conducere privind caracterul rezonabil al ipotezelor semnificative, inclusiv dacă ele reflectă corespunzător intenția și capacitatea conducerii de a duce la îndeplinire anumite măsuri în folosul entității atunci când acest lucru este relevant față de evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă.**
64. La ISA 580 „Declarațiile conducerii” se discută despre utilizarea declarațiilor conducerii ca probe de audit. În funcție de natura, semnificația și complexitatea valorilor juste, declarațiile conducerii despre evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă cuprinse în situațiile financiare pot cuprinde și declarații despre:
- Adecvarea metodelor de evaluare, inclusiv ipotezele aferente, utilizate de conducere la determinarea valorilor juste în limitele cadrului de raportare financiară aplicabil și consecvența în aplicarea metodelor.
 - Baza utilizată de conducere pentru depășirea prezumției referitoare la utilizarea valorii juste prevăzute de cadrul de raportare financiară al entității.
 - Exhaustivitatea și adecvarea prezentărilor de informații privind valoarea justă în baza cadrului de raportare financiară al entității.
 - Dacă evenimentele ulterioare fac necesară ajustarea evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă incluse în situațiile financiare.

Comunicarea cu cei însărcinați cu guvernarea

65. ISA 260 „Comunicarea problemelor de audit celor însărcinați cu guvernarea” cere auditorilor să comunice problemele de audit de interes privind guvernarea celor însărcinați cu această responsabilitate. Datorită incertitudinilor deseori asociate cu evaluarea la valoarea justă, efectul potențial asupra situațiilor financiare al riscurilor semnificative poate fi de interes pentru guvernarea. De exemplu, auditorul ia în

considerare comunicarea naturii ipotezelor semnificative utilizate în evaluarea la valoarea justă, a gradului de subiectivism implicat în elaborarea ipotezelor și semnificația relativă a elementelor evaluate la valoarea justă pentru ansamblul situațiilor financiare. Auditorul ține seama de ISA 260 pentru stabilirea naturii și formei comunicării.

Data intrării în vigoare

66. Acest ISA intră în vigoare pentru auditul situațiilor financiare aferente perioadelor care se încheie la sau după 31 decembrie 2003. Aplicarea prevederilor acestui ISA mai devreme este permisibilă.

Perspectiva Sectorului Public

- 1. Multe guverne se îndreaptă spre contabilitatea pe bază de angajamente și adoptă valoarea justă ca bază pentru evaluarea multor categorii de active și datorii pe care le dețin și pentru multe prezentări de elemente în situațiile financiare. Principiile cuprinzătoare ale acestui ISA sunt de aceea aplicabile considerentelor legate de auditul evaluărilor și prezentărilor de informații privind valoarea justă incluse în situațiile financiare ale entităților din sectorul public.*
- 2. Paragraful 3 al standardului prevede că dacă evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă sunt semnificative pentru situațiile financiare, auditorul trebuie să obțină suficiente probe de audit corespunzătoare că astfel de evaluări și prezentări sunt în concordanță cu cadrul identificat de raportare financiară al entității. Cadrul contabil al Standardelor Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public include o serie de standarde care cer sau permit recunoașterea sau prezentarea valorilor juste.*
- 3. După cum se poate observa în paragraful 8 al standardului, determinarea valori juste a anumitor active sau datorii poate fi complexă dacă nu există o piață activă. Aceasta poate fi o problemă particulară în sectorul public, acolo unde entitățile dețin în proporții semnificative active specializate. În plus, multe active deținute de entitățile din sectorul public nu generează fluxuri de numerar. În aceste circumstanțe valoarea justă sau o valoare curentă similară poate fi estimată prin raportare la alte metode de evaluare, inclusiv dar nu numai, metoda costului de înlocuire amortizat și metoda prețului indexat.*

Anexă

Evaluările și prezentările de informații privind valoarea justă în baza unor cadre diferite de raportare financiară

1. Cadre de raportare financiară diferite impun sau permit o varietate de evaluări și prezentări de informații privind valoarea justă în situațiile financiare. De asemenea ele se deosebesc în ceea ce privește gradul de îndrumare pe care-l prezintă asupra bazei de evaluare a activelor și datoriilor sau asupra prezentărilor de informații aferente. Anumite cadre de raportare financiară oferă îndrumări prescriptive, altele oferă îndrumări generale iar altele nu oferă îndrumări deloc. În plus, există și anumite practici de evaluare și prezentare de informații pentru valoarea justă, specifice sectorului de activitate.
2. Pot exista diferite definiții ale valorii juste în diferite cadre de raportare financiară, sau pentru diferite active, datorii sau prezentări de informații într-un anumit cadru. De exemplu, Standardul Internațional de Contabilitate (IAS) 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” definește valoarea justă ca „valoarea pentru care un activ ar putea fi schimbat sau o datorie stinsă, într-o tranzacție încheiată între părți aflate în cunoștință de cauză în condiții obiective”. Conceptul de valoare justă de obicei presupune o tranzacție curentă și nu decontarea la o anumită dată anterioară sau ulterioară. Așadar procesul de determinare a valorii juste va însemna căutarea prețului estimat la care ar avea loc tranzacția. În plus, diferite cadre de raportare financiară pot utiliza termeni precum „valoare specifică entității”, „valoare de utilizare” sau termeni similari dar cu toate acestea intră în aria de cuprindere a conceptului de valoare justă din acest ISA.
3. Diferite cadre de raportare financiară pot trata modificările valorii juste care apar în timp în diferite modalități. De exemplu, un anumit cadru de raportare financiară poate cere ca modificările valorii juste a anumitor active sau datorii să fie reflectate direct în contul de capital propriu, în timp ce în baza unui alt cadru astfel de modificări ar urma să fie reflectate în contul de profit și pierdere. După anumite cadre, hotărârea privind utilizarea sau nu a contabilității valorii juste sau modul în care aceasta este aplicată este influențată de intenția conducerii de a duce la îndeplinire anumite măsuri cu privire la un anumit sau datorie.
4. Diferite cadre de raportare financiară pot solicita anumite evaluări și prezentări de informații privind valoarea justă în situațiile financiare și obligă sau permit acest lucru în grade diferite. Cadrele de raportare financiară pot:
 - Prescrie cerințe de evaluare și prezentare pentru anumite informații cuprinse în situațiile financiare sau pentru informațiile din notele la situații sau prezentate ca informații suplimentare.
 - Permit anumite evaluări utilizând valoarea justă în funcție de opțiunea entității sau numai atunci când au fost îndeplinite anumite criterii.
 - Prescrie o anumită metodă pentru determinarea valorii juste, de exemplu, prin utilizarea unei evaluări independente sau modalități specificate de utilizare a fluxurilor de numerar actualizate.
 - Permit alegerea unei metode de determinare a valorii juste din mai multe metode alternative (criteriile de selecție pot să fie sau să nu fie prevăzute de cadrul de raportare financiară).

- Să nu cuprindă prevederi privind evaluările sau prezentările de informații despre valoarea justă în afara utilizării lor ca practică sau cutumă, de exemplu, o practică a sectorului de activitate.
5. Anumite cadre de raportare financiară au la bază prezumția că valoarea justă a activelor sau datoriilor poate fi determinată în mod credibil ca o condiție esențială fie pentru a obliga fie pentru a permite evaluările sau prezentările de informații privind valoarea justă. În anumite cazuri, această prezumție poate fi depășită pentru activul sau datoria care nu dispun de un preț de piață cotate pe o piață activă sau pentru care alte metode de estimare rezonabilă a valorii juste sunt în mod evident nepotrivite sau nefuncționale.
 6. Anumite cadre de raportare financiară cer anumite ajustări sau modificări specificate la informațiile privind evaluarea sau alte considerente unice pentru un activ sau datorie. De exemplu, contabilitatea investițiilor imobiliare poate cere efectuarea unor ajustări la valoarea de piață evaluată, cum ar fi ajustările pentru cheltuielile estimate de închidere la vânzare, ajustările legate de starea și locația bunului și alte aspecte. În mod similar, dacă piața unui activ nu este activă, s-ar putea să fie nevoie ca cotațiile de preț publicate să fie ajustate sau modificate pentru a obține un indicator mai potrivit pentru valoarea justă. De exemplu, prețurile de piață cotate s-ar putea să nu indice valoarea justă dacă există o activitate nefrecventă pe piață, piața nu este una bine dezvoltată sau se tranzacționează un volum mic de unități relativ la numărul total de unități de tranzacționare existente. Așadar, astfel de prețuri de piață s-ar putea să fie nevoie să fie ajustate sau modificate. Pentru efectuarea acestor ajustări sau modificări s-ar putea să fie necesare surse alternative de informații despre piață.

Prevalența evaluărilor la valoarea justă

7. Evaluările și prezentările de informații bazate pe valoarea justă devin din ce în ce mai prevalente pentru cadrele de raportare financiară. Valoarea justă poate apărea și afecta situațiile financiare într-o serie de modalități, incluzând evaluarea la valoarea justă a:
 - Activelor sau datoriilor specifice, cum ar fi titlurile tranzacționabile sau datoriile pentru stingerea unei obligații derivate dintr-un instrument financiar, „marcate la piață” în mod regulat sau periodic.
 - Componentelor specifice de capital propriu, de exemplu pentru contabilitatea recunoașterii, evaluării și prezentării anumitor instrumente financiare având trăsături de capital propriu, cum ar fi obligațiunile convertibile de către deținător în acțiuni comune ale emitentului.
 - Anumitor active sau datorii dobândite printr-o combinație de întreprinderi. De exemplu, determinarea inițială a fondului comercial apărut din achiziționarea unei entități printr-o combinație de întreprinderi de regulă se bazează pe evaluarea la valoarea justă a activelor și datoriilor identificabile dobândite și valoarea justă a plății efectuate.
 - Anumitor active sau datorii ajustate la valoarea justă în mod singular. Anumite cadre de raportare financiară pot cere utilizarea evaluării la valoarea justă pentru cuantificarea ajustării unui activ sau grup de activeca parte a determinării deprecierii activului, de exemplu, testul deprecierii fondului comercial dobândit printr-o combinație de întreprinderi bazat pe valoarea justă a unei entități operative sau unități de raportare definite, a cărei valoare este

apoi alocată grupului de active și datorii ale entității sau unității în vederea obținerii unui fond comercial implicit pentru comparația cu cel înregistrat.

- Totalului activelor și datoriilor. În anumite circumstanțe evaluarea unei clase sau grup de active sau datorii reclamă totalizarea valorilor juste ale unora dintre activele sau datoriile individuale dintr-o astfel de clasă sau grup. De exemplu, după cadrul de raportare financiară al entității, evaluarea unui portofoliu diversificat de credite ar putea fi efectuată pe baza valorii juste a anumitor categorii de credite care alcătuiesc portofoliul.
- Tranzacțiilor care implică schimbul de active între părți independente fără a avea loc o plată monetară. De exemplu, un schimb nemonetar de mijloace de producție cu obiect de activitate diferit.
- Informațiilor prezentate în notele la situațiile financiare sau prezentate ca informații suplimentare, dar nerecunoscute în situațiile financiare.